

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De electione sepulturæ Religiosis interdicta. §. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

re recuſauerint, vt in prædictis collegiis à Præpoſito Generali, vel de eius licentiâ à quouis ex inferioribus Præpoſitis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum cum duobus, vel tribus doctoribus, ſeu magiſtris per eodem eligendis promoueri poſſint ad Baccalaureatus, & Magiſterij, Licentiaturæ, & Doctoratus gradus. Religioſis vero collegiorum exiſtentium extra vniuerſitates conceſſit, vt abſoluto ſtudioſum ſuorum curſu, & rigoroſo examine præcedente à Præpoſito Generali, vel de eius licentiâ à quouis ex Præpoſitis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum cum duobus, vel tribus doctoribus, & magiſtris per eodem eligendis ad prædictos gradus poſſint promoueri. Hi vero promoti gaudent omnibus priuilegiis, & prerogatiuis, quibus gaudent qui in vniuerſitatibus rigoroſo examine præuia, ac alias iuxta inibi obſeruari ſolitos, & requiſitos vſus promouentur: ſic in ſupradictis Bullis, & referuntur in compendio priuileg. verbo gradus, & à Man. Rodrig. t. 1. quaſt. regul. q. 7. art. 3.

§. VII.

De officio tutoris, & curatoris religioſis interdictione.

- 1. Religioſi tam à teſtatore, quam à iudice designati tutores, & curatores eſſe prohibentur.
- 2. De tutela, vel cura legitima eſt aſiquale diſcultas. Affirmatiuam partem tenent aliqui. Sed verior eſt negatiua.

Non poſſunt religioſi in teſtamento pupillorum tutores, & minorum curatores designari, neque etiam à iudice deficientibus tutoribus, vel curatoribus teſtamentariis, & legitimis. Quod ſi ex teſtamento, vel à iudice designentur, ipſi admittere non poſſunt: habetur expreſſe cap. peruenit, 86. diſt. & Auth. de ſanctiſſim. epiſcop. §. Deo autem amabilis collat. 9. & leg. Regia 45. tit. 6. part. 1. & leg. 14. tit. 16. part. 6. Quod ſi hac prohibitione non obſtante hanc tutelam religioſi admittant, nulla eſt admiſſio, & conſequenter omnia inde ſubſequentia nulla ſunt: ſic Azor. t. 1. inſtit. moral. lib. 12. cap. 11. q. 3. Sanchez lib. 6. ſumm. cap. 24. numer. 23. Mouentur ex Textu in dicta Authentica. §. Deo autem ubi dicitur monachos nulla lege tutores, & curatores cuiuſcunq; perſonæ fieri permiſſimus: & ex leg. Regia 14. venite verbo non poeſt. ibi. Obiſpo, ni munge ni otro religioſo non puede ſer guardador de guerfano. Quæ verba (inquit Sanchez) denotant religioſos incapaces eſſe curæ, & tutelæ. Sed cum verbo non poeſt, quod efficacius eſt, quam non permittere vtiur Clem. 1. de Procuratoribus, vt neget religioſos procuratorem, eoque non obſtante decilum cum Sanch. reliquimus religioſos admittentes procuratorem abſque ſuperioris licentiâ valide admittere? efficitur ſane ex verbo non poeſt, non probari ſatis hanc religioſi incapacitatem. Et præterea, quia ſupradicta lex æque de Epiſcopis, ac religioſis loquitur, cum tamen Epiſcopi non reddunt incapaces tutelæ ſi eam admittant. Quapropter eam cenſeo eſſe legitimam rationem: quia nullus religioſus, vt pote proprio carens obligare aliqua bona poteſt pro tutela adminiſtranda, quod in omni tutela neceſſarium eſt.

2. Diſcultas nonnulla eſt de cura, & tutela legitima ſic appellata: quia à lege deſertur conſanguineis ab inteſtato ſuccedentibus, an inquam huius curæ, & tutelæ religioſi capaces ſint ex licentiâ prælati: affirmat Gloſſa in ca. peruenit. 86. diſt. verſ. tutela in 2. ſolut. & ibi. Tutelæ. Angel. verbo tutela. n. 1. Sylueſt. q. 1. Tabiena q. 1. Azor. lib. 12. inſt. moral. c. 11. q. 3. Mouentur ex dicto cap. peruenit, ubi hæc tutela permiſſitur Epiſcopis, quibus religioſi æquiparantur, vt conſtat ex dicto cap. & ex leg. 14. tit. 16. part. 6. Et licet in §. Deo amabilis Authentica. de ſanctiſſim. Epiſcop. ſit quælibet tutela religioſis interdictione, corrigitur hoc interdictionem (inquit ſupradicti Doctores) per Textum in cap. ſin. 86. diſt. Sed multo verius eſt incapaces eſſe religioſos ſupradictæ tutelæ, quia in Auth. de ſanctiſſim. Epiſcop. & leg. Regia 14. indiſtinctè omnis tutela religioſis interdicitur. Textus autem in dicto cap. peruenit nullum verbum habet, ex quo poſſit colligi hoc interdictionem corrigi: ſic gloſſa dicto cap. peruenit in 1. ſolus. Greg. Lopez dicta leg. 14. verb. no puede, Sanchez lib. 6. cap. 14. n. 25. Gutierrez de tutel. 1. p. c. 1. n. 30. Mol. t. 1. de inſtit. tract. 2. diſt. 221. verſ. religioſus. Quod verum habet, vt tradit Sanch. Mol. & Greg. Lopez etiam ſi tutela eſſet miſerabilium perſonarum. Quia eſto hæc tutela Epiſcopis permiſſatur in cap. peruenit, & aliquando ad illam ſuſcipiendam obligentur, poſſuntque clericos ſuæ diœceſis cogere ad illius adminiſtrationem, nunquam tamen religioſis id reperitur permiſſum. Neque eſt ſimilis ratio de Epiſcopis, & religioſis, cum Epiſcopi proprium habeant, quod poſſint obligationi tutelæ ſubicere, ſecus religioſi.

§. VIII.

De electione ſepulturæ religioſis interdictione.

SUMMARIUM.

- 1. Prælati religioſis ſupremis eligere poteſt ſepulturam inferiori autem dum ſuperior non contradicit.
- 2. Prælati eligere ſuis ſubditis ſepulturam poteſt.
- 3. Subditi non poteſt ſibi eligere ſepulturam.
- 4. Prædicta doctrina opponitur limitatio.
- 5. Si ſuperior permiſſat religioſo ſubdito ſepulturam eligere, electionem valere, vt verius reſpondetur.
- 6. Sepultura, caſu quo eam licet eligere, cuius expenſis faciendus ſit Breuiter reſpondetur.
- 7. Si religioſus in loco remoto decedat ſepultura non electa, in parochiali, ſub qua deceſſit ſepelendus eſt. Si vero eo in loco monaſterium ſui ordinis aſſit, aduerſus Sanch. & alios ſub diſtinctione reſpondetur, quæ non verſatur circa religioſos Societatis Jeſu.
- 8. Nouitius eligere poteſt ſepulturam, ſi ea non electa decedat, in monaſterio ſepelendus eſt.
- 9. Cuius expenſis nouitius ſepelendus ſit? Spectanda conſuetudo.

Tres ſunt perſonæ religioſæ, de quibus dubitatur, an poſſint eligere ſepulturam. Abbas, Subditus, & Nouitius. Abbas, ſi ſupremus religioſis Prælati ſuæ, necnon et eligere poſſe ſepulturam; quia habet velle & nolle à religione independens. De aliis prælatiſ inferioribus negat Sylueſt. verbo ſepultura, q. 6. & ibi Armilla, n. 6. quia abſolute velle, & nolle non habent, cum illud habeant ab aliis prælatiſ dependens. At Man. Rodrig. t. 3. quaſt. regular. q. 60. art. 1. & Sanchez, aliis relatis, lib. 6. ſum. cap. 14. n. 7. probabilius concedunt quilibet prælato poteſtatem eligendi ſepulturam: quia eo ipſo, quo prælatiſ electi velle, & nolle habet in pertinentibus ad ſuæ ſuorumque diſpoſitionem. Quod ſi dicas habere voluntatem dependentem à ſuperiore prælato, ex volumatæque illius annullari poſſe. Reſpondeo antequam morte confirmetur id verum eſſe, at morte confirmata voluntas nequit annullari, quia non adeſt niſi in effectu, quem obitum. Supradicta procedunt, dummodo verè ſuperior moriatur. Nam ſi officio deſiſto moritur, ceſſat electio antea facta; quia cum tempore prælaturæ forſitan non fuerit effectuſ, petiſ illius valent, vt pote perueniens ad tempus in habile, incapaxque electionis: ſic Sanch. & Man. loc. allegatis.

2. Sed an Prælati� eligere ſuis ſubditis ſepulturam poſſit? Affirmat Man. Rodrig. t. 3. qq. regul. q. 60. art. 1. Mouetur, quia pater eligere poteſt filio impuberi ſepulturam: quia in eius eſt poteſtate, ſed religioſus eſt in poteſtate prælati. Ergo prælatiſ eligere poteſt eſ ſepulturam. Sed contrarium merito defendit Petrus Vvaldis ab ipſo Manuele relatus, quem ſequitur Sanchez dicto c. 14. n. 6. Quia pater non elegit ſepulturam filio impuberi ratione patriæ poteſtatis: aliis & filio pateri eligere poſſet, & vxori maritoſ contra Text. in cap. licet de ſepul. in 6. cum prædicti filij puberes ſint ſub patriæ poteſtate, & vxor ſub poteſtate mariti, ſed eligit ſepulturam, quia ita eſt conſuetudine receptum vt conſtat ex dicto cap. licet, qualiſ conſuetudo pro religioſis non inuenitur, Dices religioſorum voluntas tranſlata omnino eſt in prælatiſ voluntatē: ſed hæc tranſlatione ceſſante poſſet quilibet religioſus ſepulturam eligere. Ergo id ipſum poterit prælatiſ ob prædictam tranſlationem. Reſpondeo negando conſequentiam: quia non tranſfertur voluntas quoad realitatem, ſed quoad ſubiectiōnem iuxta religioſis regulas: at in nulla religione hæc poteſtas conceſſa eſt prælatiſ eligendi ſibi ſubditis ſepulturam: quippe eſſet contraria iuri canonica decernenti locum ſepulturæ carentibus electione.

3. De religioſis ſubditis eſt deciſio in cap. de ſin. ſepul. in hæc verba: Religioſi niſi à propriis monaſterii adeo forſitan ſint remoti, quod ad ea cum moriuntur commode portari non poſſunt, neque ſibi velle, vel nolle careant ſibi eligere ſepulturam, ſed ſunt apud ſua monaſteria tumulandi. Ex cuius textus deciſione inferitur religioſum eligere non poſſe ſepulturam, niſi à proprio monaſterio ita remotus ſit, vt nequeat commode ad illud cum moritur, deportari. Neque obſtat ſepulturam concedendam eſſe religioſo eo tempore quo iugo obedientiæ ſolutus ſit, vt inde inferas eligere poſſe. Nam eſto id locum habeat in muliere vxorata iuxta textum in cap. de vxore, De ſepul. ubi vxorata conceditur ſepultura electio, eo quod electio iſta, vt inquit textus, ad eum poſſus ritum pertineat, in quo mulier ſoluitur à lege viri; non inde inferitur religioſum eligere poſſe; quia vxoris ſubiectio eſt longe diuerſa à religioſi ſubiectiōne; illa enim ſolum habet

locum in his, quæ præluere possunt marito, non in aliis; et quæ de causa inuito marito testari potest, & eligere sepulturam; quia in horum dispositione marito non præiudicat. At religiosi subiectio tam præiudicantia prælato, quam non præiudicantia spectat, quia est subiectio plena voluntatis ac proinde religioso non permittitur sepultura electio, bene tamen uxori: sic gloss. dicto cap. fin. de sepultur. in 6. ver. sepulturam. Sanch. lib. 6. sum. c. 14. n. 1.

4. Hanc tamen doctrinam communiter Doctores limitant ne procedat in religioso ita longè à proprio monasterio decedente, vt nequeat commodè ad illud sepeliendus deportari. Nam eo casu permittitur, vt sepulturam eligere possit, cum propria nequeat ei concedi; colligitur ex dicto cap. Religiosi de Sepultura. in 6. per argumentum à contrario sensu, & tradit gloss. ibi in fine. Abbas. a. num. 4. de sepultur. c. cap. nimis iniqua de excessib. prelat. n. 2. per illum text. Sylvest. verbo sepultura q. 6. Nauarr. comment. 2. de Regular. n. 43. Man. Rodrig. quest. regular. 1. 3. q. 60. art. 2. vers. aduertendum Sanch. lib. 6. sum. c. 14. n. 3.

5. Sed quid si superior permittat religioso subdito eligere sepulturam, erit licita, & valida electio? Videatur non esse, quia textus in dicto cap. religiosi expressè decidit religiosos carere potestate eligendi sepulturam, esseque apud sua monasteria tumulandos, nisi ita remore à proprio monasterio decedant, vt acqueant commodè ad illud deportari. Cum ergo textus sepulturam designet, & potestatem eligendi tollat, solumque in illo casu speciali absentiam concedat, efficitur nec licentiam à prælato concedi posse, vt pote contra legem Pontificiam, nec electionem ex vi illius licitam, validamque esse. Ceterum verius videtur oppositum; posse inquam prælatum licentiam concedere, electionemque inde factam licitam validam esse. Mouetur quia prælatus eligere sibi sepulturam potest, vt dictum est, ergo potest religioso subdito facultatem eligendi concedere. Neque enim maiori potestate secum vri potest, quam cum subditis; si quidem tota potestate dispensandi secum prælato competens ex officio gubernandi subditos provenit, atque adeo potius cum subditis, quam secum vri illa poterit. Deinde Text. in cap. religiosi ea ratione ducitur ad negandum religioso potestatem eligendi sepulturam, quia vellet, vel nolle caret, hoc est quia caret valutate propria à prælato independente. Quæ ratio solum probat non posse religiosum eligere sepulturam prælato inconsulto, ac non probat ex eius licentia eligere non posse. Nam ea posita & vellet, & nolle habet.

6. Sed cuius expensis hæc subditi sepultura, & prælati sibi sepulturam eligentis facienda est? Respondeo ex illis bonis, quæ ad huiusmodi effectum prælatus applicaverit, quia tam pecunia religiosi, quam bona monasterij suæ dispositioni subdantur. Quod si prælatus non expressis, credendum est eius voluntatem fuisse, vt ex peculo defuncti dictæ expensæ solvantur, quia religioi vilis est. Si autem prælatus, vel religiosus peculo caret, ex boni monasterij soluentæ expensæ sunt. Neque mirum est, quod monasterium eam obligationem habeat; si quidem ea tenetur cum religiosus extra monasterium in loco remoto decedit sepultura non electa. Quia eo casu si religiosus peculo, vel beneficio caret, expensis monasterij sepelitur, vt tradit Man. Rodrig. tom. 3. quest. regular. questio. 60. art. 3. & Sanch. lib. 6. sum. c. 14. n. 4.

7. Eo autem casu, quo religiosus in loco remoto decedit sepultura non electa, in parochiali, sub qua decessit, sepeliendus est: sicuti quilibet alius secularis in itinere moriens: tradit Glossa dicto cap. religiosi, de sepultura in 6. & ibi Anchar. Franc. & Dominic. quos refert, & sequitur Sanch. dicto cap. 14. n. 4. Si autem eo in loco monasterium sui ordinis adsit, Sylvest. relato Anton. cap. 1. de sepultura verbo sepultura q. 8. vers. secundum, & Sanch. lib. 6. sum. c. 14. n. 4. affirmant in eo sepeliendum religiosum esse, & non in parochiali esto transeunt ibi commoratus fuerit. Et ratio esse potest; quia illud monasterium aliquo modo proprium religiosi est. Ceterum verius censeo in parochiali, sub qua decessit sepeliendum esse, si solum transeunt ibi exiterit; quia iure firmatum est, si quilibet peregrinus, si ad sepulchra suorum maiorum defertur non potest, in parochiali illius loci, in quo decedit esse sepeliendum, vt tradit Sylvest. pluribus relatis supra. At ab hac generali lege non inuenitur exemptus religiosus à proprio monasterio remotus, ergo ibi sicut & alij peregrini, sepeliendus est. Neque obstat ibi adesse monasterium sui ordinis, quia, illud non est proprium, aliàs non posset eligere sepulturam, sed necessario apud illud esset tumulandus. Notanter dixi, si solum transeunt ibi exiterit, nam si in illud monasterium missus fuerit causa perpetuæ residentie, apud illud sepeliendus est; quia est proprium, propriæque religiosi parochia. Atque ita docet Glossa ex communi sententia eo cap. religiosi in casus possessione. Religiosi verò Societatis Iesu, cum nullam Societatis domum singulariter propriam habeant, sed quilibet domus, & collegium proprium cuiusque sit, est in eo loco decedant, ubi domus, vel collegium Societatis est, apud ipsum

Perd. Castro Sam. Mor. Pars II. l. 1.

sunt sepeliendi, & non in parochiali, nec in cathedrali.

8. Superest dicendum de nouicio quem certum est, eligere posse sepulturam; quia solum religiosi sepultura electio interdicitur, cap. fin. de sepultura in 6. At nouitius sub nomine religiosi in odiosis non venit. Deinde religiosi sepultura electio prohibetur; quia caret velle, & nolle proprio, quo tamen nouitius gaudet, & ita tenet aliis relatis Sanch. lib. 6. sum. cap. 14. num. 10. At si decedat non electa; in monasterio sepeliendi sunt. Tum quia monasterium est nouitij parochia, & prælatus parochus quoad sacramentorum susceptionem. Ergo etiam quoad sepulturam. Tum quia ita est consuetudine receptum, & priuilegiis religionum firmatum: sic Sylvest. verbo sepultura, q. 8. dicto 7. Man. Rodrig. quest. regular. q. 60. art. 2. sine. Sanch. aliis relatis dicto cap. 14. num. 11. Neque ab hoc iure cadit nouitius, vt placuit Sylvestro, quamuis voluntatem habuerit redeundi ad saculum; nam dum reipsa non redit, domicilium acquisitum non admittit. Sanch. dicto c. 14. n. 11. sine.

9. Quod si inquiras, cuius expensis nouitius sepeliendus sit? Breuiter respondeo, sepeliendum esse propriis expensis, si proprium habeat, nisi consuetudine introductam sit expensis, monasterij sepeliendum esse. Sanch. dicto cap. 14. num. 12. At si proprio caret, monasterij expensis est sepeliendus, quia illius est membrum, & sub illius obedientia decessit. Quod adeo verum est, vt seclusa consuetudine parentes eius diuites obligari non debeant, eas expensas soluere, vt pote qui ab eorum cura separatus decessit, quamuis reuocabilliter Sanch. lib. 6. sum. c. 14. n. 14.

PUNCTUM XIV.

Quibus pœnis subiciatur Religiosus delinquens à Prælati regularibus puniendus.

SUMMARIUM.

1. Duplex genus pœnarum distinguitur.
2. Religiosus delinquens pœnitioni prælati subiectus est.
3. Quas pœnas spirituales prælatus regularis imponere possit.
4. Abbas, si pœnis spiritualibus coercere moniales non potest.
5. Prælato regulari interdicitur subditum delinquentem pœna mortis punire. Idem dicendum est de mutilatione, & verberatione publica.
6. An pœna trirremium possit religiosus delinquens à prælato regulari condemnari. Arguitur pro parte negatiua.
7. Dicendum est prælati regulares posse hanc pœnam infligere, & soluuntur rationes contrariae.
8. Pœnam incarcerationis temporalis, seu perpetuæ, ieiuniorum, & aliarum similium potest Prælatus infligere, & subditus tenetur in se exequi.
9. De pœna perpetuæ carceris, & trirremis est difficultas, an obligari sint religiosi eas exequi. Proponitur ratio dubitandi pro parte negatiua, & soluuntur rationes contrariae.
10. A sententia affirmatiua, vt potè à communi recedendum non est. Et satis est rationi dubitandi.
11. Si carcer sit ita durus, vt periculum vitæ timeatur, fugere potest.

1. **D**uplex genus pœnarum distinguere possumus, aliæ sunt pœnæ spirituales, aliæ corporales. Spirituales sunt, excommunicatio, suspensio, interdictum, irregularitas, & inhabilitas ad quæcumque beneficia, iura, & ministeria spiritualia: Corporales sunt quæcumque corporis afflictio, & castigatio, incarcerationio, infamatio, reprobatio, maximè si publica sit, deputatio ad vile ministerium, vel laboriosum &c.

2. Religiosum igitur delinquentem subiectum esse pœnitioni prælati in comperto est apud omnes; quia est pars communitatis religiosæ, quæ potestatem habet subditos delinquentes puniendi, tum ratione dominij ex professione acquisiti, tum ratione iurisdictionis à Pontifice concessæ. Verum est quod potestate dominatiua spectata puniri religiosus graui pœna non potest. Non enim potest morti condemnari neque perpetuo exilio, nec trirremibus aliisque pœnis similibus, quia hæc alienæ sunt à domestica, paternaque gubernatione, quam potestas dominatiua respicit. At spectata iurisdictionis potestate hæc omnes infligi possunt, si absque vlla limitatione iurisdictionis concessa sit.

3. Et quod attinet ad pœnas spirituales quilibet prælatus regularis, etiam localis (nisi consuetudine aut constitutionibus religionis limitatum sit) potest religiosum delinquentem censuris excommunicationis, suspensionis, & interdicti personalis innodare; quia hæc potestatis concessio & correctio delinquentis, illiusque pœnitioni maximè necessaria,

erat.